

CELOŠTÁTNA KONFERENCIA ALKOHOLIZMU A INÝCH TOXIKOMÁNIÍ S MEDZINÁRODNOU ÚČASŤOU V NITRE DŇA 11. – 12. MÁJA 1989

Československá Psychiatrická spoločnosť J. E. Purkyňu a jej sekcie AT v dňoch 11. – 12. mája 1989 usporiadali celoštátnu konferenciu s tematikou sociálnych, psychiatrických a biologických aspektov zneužívania psychotropných látok. Na konferencii sa zúčastnilo 196 odborníkov alkoholológov, psychiatrov, psychológov, sociológov, pracovníkov armády a bezpečnosti. Zo ZSSR sa aktívne zúčastnila delegácia na čele so zástupcom hlavného narkológa Alexandra Alexandroviča Sergejeva z Moskvy a z MLR prof. dr. J. Szilárd, rektor Lekárskej fakulty v Szegede, predseda Psychiatrickej spoločnosti MLR.

Konferencia kladne hodnotila pristúpenie ČSSR v OSN k dohode o psychotropných látkach, ktorej ratifikácia sa pripravuje. Znamenalo by to určité obmedzenie výroby a obchodu s psychotropnými látkami. Prerokoval sa pripravovaný nový zákon o ochrane pred alkoholizmom a inými toxikomániami, pripomienky k jeho návrhu tak, aby sa stal federálnym, čím by sa obmedzil priestor pre predovšetkým ekonomicky podmienené taktiky, oslabujúce celospoločenský charakter plnenia prevencie rozširovania toxikománií vrátane alkoholizmu.

Analýza problematiky alkoholizmu a iných toxikománií napríklad na Slovensku vykazuje pri pribrzení spotreby alkoholu pomerne ustálenú spotrebu, predsa však mierne vzrastá a stúpa počet evidovaných diagnostizovaných a preliečovaných. Epidemiologický prieskum problémového pitia so zmapovaním Slovenska umožňuje uskutočniť cielené preventívne opatrenia v najviac ohrozených lokalitách s diferenciaciou sociálnych skupín.

Pri toxikomániách je zatiaľ obraz v počtoch miernejší, ale uvedomujeme si, že pri pribrzení vzrastu u dospelého obyvateľstva stúpa počet abuzérov gerontov oboch pohlaví. Alarmujúci je vzostup zasiahnutých vo veku dorastovom, najmä v skupine učňovskej mládeže, kde ani súčinnosť pedagógov s bezpečnosťou nezabezpečuje v súčasnosti zastavenie tohto trendu a napriek ďalším pokrokom v terapii toxikománií sú tu ešte nevyriešené problémy. Pomalšie sa rozvíja sieť diagnostických staníc, ktoré zatiaľ nenadväzujú na potrebné počty terapeutických zariadení s diferencova-

nou liečebnou starostlivosťou, akú by tieto stavy vyžadovali už teraz. Zatiaľ liečime na psychiatrických oddeleniach a liečebniach týchto pacientov spolu s inými alkoholickými závislosťami, aj keď si uvedomujeme, že ide o improvizáciu, ktorá už nezodpovedá našim potrebám. Prednášky, ktoré na konferencii odzneli, dokumentovali súčasný stav, postupný vývoj a perspektívne potreby.

Zdôraznila sa potreba vypracovania preventívne zameraného celoštátneho programu na zamedzenie progresu zneužívania psychoaktívnych látok a postupne zabránenie negatívneho individuálnemu a spoločenskému dopadu tohto javu. Celoštátny program by mal nadväzovať na inovovaný zákon o ochrane pred alkoholizmom a inými toxikomániami. Je potrebné vypracovať stratégiu na zameraný prítok informácií spoločnosti cez masové médiá, televíziu, rozhlas, denníky nielen vo forme zdravotníckych prednášok. Je dôležité ciele a systematicky sa zamerať na jednotlivé skupiny najviac ohrozených obyvateľov, na vekové skupiny, sociálne skupiny a profesie na základe epidemiologického prieskumu. Treba vychádzať z výsledkov prieskumov SZO, ako aj výskumov našich odborníkov. Tok informácií má sa zamerať podľa vyspelosti príslušných skupín mladých ľudí na úrovni ich záujmov a potrieb. Treba si všímať kontexty sociálnych porúch, narušených rodinných vzťahov, rozvodov, nedostatočnú výchovu a hodnotový systém, pretože tieto oblasti sú pôdou umožňujúcou útok alkoholu a iných psychoaktívnych látok. Program musí byť vedený odborné, nie s laickým entuziazmom.

Konferencia priniesla bohaté skúsenosti použiteľné v prevencii, diagnostike a terapii alkoholizmu a iných toxikománií, rozpracovala prevenciu duševných, behaviorálnych a somatických následkov závislostí, ale aj organizačné otázky, ktoré je potrebné v najbližšej budúcnosti intenzívne presadzovať. Kladne sa hodnotili úspechy v doliečovaní AT a rozšírenie aktivity socioterapeutických klubov.

MUDr. T. Miššák, CSc.
predseda sekcie AT,
predseda hodnotiacej komisie